

1) Uporządkuj słownictwo według kategorii.

- blady • blondyn • brunet • chudy • ciemne • długie • dorosły • drobny
- dziecko • gruby • jasne • kręcone • krępy • krótkie • młody • niski
- opalona • owalna • piegowaty • rudy • stary • szatyn • szczupły • średni
- tęgi • w średnim wieku • wysoki • zaczerwieniona

WIEK	WZROST	BUDOWA CIAŁA	WŁOSY	TWARZ

2) Uzupełnij zdania antonimami.

A. Kamil nie jest chudy.

B. Monika nie jest wysoka.

C. Adrian nie jest stary.

D. Włosy Anny nie są ciemne.

E. Sebastian nie jest brunetem.

F. Włosy Beaty nie są długie.

G. Twarz Dominika nie jest blada.

On jest gruby.

Ona jest

On jest

One są

On jest

One są

Ona jest

3) Zdecyduj, które słowo nie pasuje do pozostałych.

1. uszy:	a) odstające	b) przylegające	c) małe	d) owalne
2. nos:	a) rzymski	b) krogulczy	c) wklęsły	d) orli
3. oczy:	a) piwne	b) kręcone	c) wylupiaście	d) zapadnięte
4. czoło:	a) gładkie	b) niskie	c) wysokie	d) pochyle
5. zęby:	a) przekrwione	b) krzywe	c) zepsute	d) zadbane
6. usta:	a) pełne	b) wydatne	c) splecione	d) malinowe
7. włosy:	a) wysokie	b) rozczochrane	c) siwe	d) kędzierzawe
8. twarz:	a) pociągła	b) nalana	c) zniszczona	d) bujna

II. Stopniowanie przymiotników

Przymiotniki występują w

<i>stopniu równym</i>	miły	elegancki
<i>stopniu wyższym</i>	milszy	bardziej elegancki
<i>stopniu najwyższym</i>	najmilszy	najbardziej elegancki

STOPNIOWANIE PROSTE

Stopień wyższy tworzy się przez dodanie do stopnia równego zakończonego na *pojedynczą spółgłoskę* przyrostka *-szy*. Występują tu alternacje spółgłoskowe i samogłoskowe, np.

miły	milszy	$ł > l$
gruby	grubszy	
ciekaw	ciekawszy	
długi	dłuższy	$g > ż$
tani	tańszy	$n > ñ$
wesoły	weselszy	$o > e \quad ł > l$

Przymiotniki zakończone na: *-ki, -oki, -eki* tracą te przyrostki, np.

krótki	krótszy	
wąski	węższy	$q > ę \quad s > ż$
brzydki	brzydszy	
bliski	bliższy	$s > ż$
ciężki	cięższy	
szeroki	szerszy	
daleki	dalszy	

Jeśli przymiotnik jest zakończony na *grupę spółgłosek*, do stopnia równego dodaje się przyrostek *-ejszy*, np.

mały	małżejszy	$r > rz$
dorośli	doroślejszy	$st > śl$
nudny	nudniejszy	$n > ni$
ciepły	cieplejszy	$t > l$

Wyjątki: lekki – lżejszy, twardy – twardszy, prosty – prostszy, częsty – częstszy

Stopień najwyższy tworzy się przez dodanie przedrostka *naj-* do stopnia wyższego, np.

jasny	jaśniejszy	najjaśniejszy	$s > ś \quad n > ni$
niski	niższy	najniższy	$s > ź$
stary	starszy	najstarszy	

Nieregularnie stopniują się:

<i>dobry</i>	<i>lepszy</i>	<i>najlepszy</i>
<i>zły</i>	<i>gorszy</i>	<i>najgorszy</i>
<i>mały</i>	<i>mniejszy</i>	<i>najmniejszy</i>
<i>duży</i>	<i>wiekszy</i>	<i>największy</i>
<i>wielki</i>	<i>wiekszy</i>	<i>największy</i>

STOPNIOWANIE OPISOWE zachodzi przy pomocy wyrazów *bardziej* i *mniej* w stopniu wyższym oraz *najbardziej* i *najmniej* w stopniu najwyższym, np.

chory – *bardziej* (*mniej*) chory – *najbardziej* (*najmniej*) chory

interesujący – *bardziej* (*mniej*) interesujący – *najbardziej* (*najmniej*) interesujący

kolorowy – *bardziej* (*mniej*) kolorowy – *najbardziej* (*najmniej*) kolorowy

Niektóre przymiotniki stopniują się **wyłącznie w sposób opisowy**:

a. siwy, rudy, łysy, płaski, krzywy, gorzki, śliski, mokry, papierowy, kwadratowy itp.

b. wysportowany, opalony, zmęczony, błyszczący, palący itp. (imiesłowy pełniące funkcję przymiotnika)

Większość przymiotników stopniuje się zarówno w sposób prosty, jak i opisowy, np.

zdrowy – zdrowszy / *bardziej* zdrowy – *najzdrowszy* / *najbardziej* zdrowy

zimny – zimniejszy / *bardziej* zimny – *najzimniejszy* / *najbardziej* zimny

nudny – nudniejszy / *bardziej* nudny – *najnudniejszy* / *najbardziej* nudny

ciekawý – ciekawszy / *mniej* ciekawy – *najciekawszy* / *najmniej* ciekawy

zdolny – zdolniejszy / *mniej* zdolny – *najzdolniejszy* / *najmniej* zdolny

Funkcje stopnia wyższego i najwyższego przymiotnika

1. **PORÓWNYWANIE** wyraża się przy pomocy konstrukcji:

a. stopień wyższy przymiotnika + *niż* + mianownik, np. Gruszka jest *słodsza niż* jabłko. Książka jest *lepszą niż* film;

b. stopień wyższy przymiotnika + *od* + dopełniacz, np. Gruszka jest *słodsza od* jabłka. Książka jest *lepszą od* filmu;

c. stopień najwyższy przymiotnika + *z(e)* + dopełniacz liczby mnogiej, np. Gruszka jest *najśłodsza z* tych owoców;

d. stopień najwyższy przymiotnika + *w* + miejscownik, np. On jest *najzdolniejszy w* całej klasie.

2. Za pomocą **coraz** przed stopniem wyższym lub **coraz bardziej (mniej)** przed stopniem równym przymiotnika można wyrazić stopniowe *natężanie się* lub *osłabianie* cechy, np. Noce są **coraz zimniejsze**. On jest **coraz mniej** sympatyczny.

- Zygmunt jest mądrzejszy *niż* (kto?) – Mateusz.
- Zygmunt jest mądrzejszy *od* (kogo?) – Mateusza.
- Zygmunt jest najmądrzejszy *w* (czym?) – całej grupie.
- Zygmunt jest najmądrzejszy *z* (czego?) – całej grupy.

I. Proszę podkreślić właściwą formę.

Przykład: Ten obraz jest (cenniejszy – najcenniejszy) z całej kolekcji.

1. Mercedes jest (droższy – najdroższy) od poloneza.
2. To jest (starsza – najstarsza) kamienica w mieście.
3. Tomek jest (szczuplejszy – najszczuplejszy) niż Edek.
4. W górach powietrze jest (czystsze – najczystsze) niż na wsi.
5. Przesyłam Ci (serdeczniejsze – najserdeczniejsze) pozdrowienia z wakacji.
6. Dzisiejsza dyskusja była (gorętsza – najgorętsza) od wczorajszej.
7. Z tego rezultatu (mniej – najmniej) zadowolona jest Magda.
8. Jesteś (bardziej – najbardziej) opalony ode mnie.
9. To (bardziej – najbardziej) kolorowe skarpetki, jakie widziałam!
10. Alex jest (zdolniejszym – najzdolniejszym) studentem ze wszystkich.

4) Podane w nawiasie przymiotniki proszę przekształcić na stopień wyższy.

Przykład: Sok pomarańczowy jest (kwaśny) *kwaśniejszy* niż sok jabłkowy.

1. Twój krawat jest (wąski) niż mój.
2. Ta walizka jest (lekka) niż tamta.
3. Kraków jest (stary) niż Sydney.
4. Hanka jest (gruba) niż ja.
5. Kto jest (młody) – Ala czy Ola?
6. Jola ma (ciemne) włosy niż Edyta.
7. Ta noc jest (ciepła) niż wczorajsza.
8. Chyba tort był (smaczny) niż ciasto.
9. On ma (mały) stopy niż jego syn.
10. Ten kraj jest (biedny) niż Niemcy.

5) Podane w nawiasie przymiotniki proszę przekształcić na stopień wyższy.

1. Ten tekst jest (łatwy) od tamtego.
2. Ta wieża jest (wysoka) od tamtej.
3. Jurek jest (mądry) od Franka.
4. Morze jest (głębokie) od jeziora.
5. Album jest (duży) od książki.
6. To ćwiczenie jest (trudne) od poprzedniego.
7. Chińczyk jest (niski) od Szweda.

6) Podane w nawiasie przymiotniki proszę przekształcić na stopień najwyższy.

Przykład: Ta ulica jest (szeroka) *najszersza* w naszym mieście.

1. To jest (elegancki) garnitur w całej kolekcji.
2. Tola jest (zła) uczennicą w naszej klasie.
3. Włożyłem moje (wygodne) buty.
4. Zainteresowaliśmy się tą (nowa) metodą.
5. To jest (piękna) melodia, jaką kiedykolwiek słyszałam!
6. Wydaje mu się, że jest (mądry)
7. Napisz to (cienki) długopisem, jaki masz.
8. Wynajęliśmy (szybka) łódź motorową.
9. Romek zje (wielka) porcję lodów.
10. To jest (śliski) odcinek drogi.

Na pierwszym planie widzę małą dziewczynkę, która jedzie ulicą. Ma sześć, może siedem lat i uczy się jeździć na rolkach. Ma na sobie biało-niebieską bluzkę, białe spodenki, na kolanach i łokciach różowe ochraniacze, a na głowie różowy kask. **Na drugim planie** jedzie na rowerze mężczyzna w średnim wieku. To chyba jej tata. Ma na sobie szare szorty i czarną koszulkę. Jest uśmiechnięty i cały czas obserwuje, co robi córka. **Obok mężczyzny, po lewej stronie**, jedzie jeszcze jedna dziewczynka. Może to starsza córka? Jest szczupła i ma długie, jasne włosy. Ona dobrze jeździ na rowerze. **Myszę, że** ta rodzina lubi uprawiać sport. Dziś już długo jeździli i teraz są trochę zmęczeni, ale zadowoleni, ponieważ młodsza córka coraz lepiej jeździ na rolkach. **Sądzę, że** tata mobilizuje córki do tego, by aktywnie spędzały wolny czas. W ten sposób dbają o kondycję oraz zdrowie.

Wydaje mi się, że jest lato i są wakacje, ponieważ pogoda jest słoneczna, jest ciepło, a drzewa i trawa **w tle** są zielone. **Sądzę, że** ta rodzina ciekawie zaplanowała urlop. Fotografia bardzo mi się podoba, bo przypomina moje wakacje i czas, który spędzam z rodziną. Chętnie znów pojechałabym na takie wakacje.

